

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond for så vidt angår specifikke foranstaltninger for Grækenland

(COM(2015) 365 final — 2015/0160 (COD))

(2016/C 032/04)

Hovedordfører: Carmelo CEDRONE

Europa-Parlamentet og Rådet besluttede henholdsvis den 7. september 2015 og den 28. september 2015 under henvisning til artikel 177 og artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond for så vidt angår specifikke foranstaltninger for Grækenland«

(COM(2015) 365 final — 2015/0160 (COD)).

Den 15. september 2015 henviste Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs præsidium det forberedende arbejde til Den Faglige Sektion for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed.

På grund af sagens hastende karakter besluttede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg på sin 511. plenarforsamling den 6., 7. og 8. oktober 2015, mødet den 8. oktober 2015, at udpege Carmelo Cedrone til hovedordfører og vedtog følgende udtalelse med 99 stemmer for, 1 imod og 4 hverken for eller imod:

1. Baggrund og resumé af Kommissionens forslag

1.1. Den økonomiske og sociale situation i Grækenland er fortsat præget af store og alvorlige problemer som følge af de fortsat lave vækstrater og manglen på offentlige midler, som er nødvendige for at stimulere væksten. Årsagerne til denne situation er velkendte og er gentagne gange blevet fremhævet af EØSU i de seneste år/måneder. Denne kritiske situation har også betydelige konsekvenser for tilgængeligheden af de midler, der er nødvendige for at gennemføre de planlagte programmer med finansiell støtte fra strukturfondene for perioden 2014-2020, ud over for de resterende midler fra perioden 2007-2013.

1.2. Kommissionen har forelagt Europa-Parlamentet og Rådet et forslag til ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 (om fælles bestemmelser for de fem europæiske struktur- og investeringsfonde), hvad angår foranstaltninger for Grækenland ⁽¹⁾.

1.3. Kommissionens forslag, som har til formål at kompensere for den manglende likviditet og de manglende offentlige midler til investeringer i Grækenland, indeholder to finansielle faciliteter, som hovedsaglig består i en fremrykning af betalingsbevillinger, der allerede er tildelt Grækenland og dermed er budgetneutral i 2014-2020, og en forhøjelse af medfinansieringssatserne.

1.4. Lovgivningsforslaget vedrører både perioden 2007-2013 og perioden 2014-2020.

⁽¹⁾ COM(2015) 365 final — 2015/0160 (COD).

1.5. For så vidt angår perioden 2014-2020, foreslår Kommissionen at forhøje niveauet for den første forfinansiering af den finansiering, der er til rådighed for samhørighedspolitikens programmer under målet om investeringer i vækst og beskæftigelse (EFRU, ESF og Samhørighedsfonden) og programmer, der støttes af EHFF, med 7 procentpoint. Det drejer sig om i alt 1 mia. EUR over to år (500 mio. EUR i 2015 og 500 mio. EUR i 2016).

1.6. Hvad angår perioden 2007-2013, foreslår Kommissionen, at der til beregning af de mellemliggende betalinger og betalinger af saldoen i forbindelse med de operationelle programmer, der gennemføres af Grækenland, anvendes en maksimal medfinansieringssats på 100 % af de anmeldte støtteberettigede udgifter, og at de 5 % af de tilbageværende EU-betalinger, som normalt holdes tilbage indtil afslutningen af programmerne, frigives tidligere. Det ventes at medføre ekstra likviditet her og nu på ca. 500 mio. EUR i 2015 og yderligere 500 mio. EUR i 2016.

2. Bemærkninger

2.1. EØSU deler Kommissionens bekymringer vedrørende behovet for at give Grækenland yderligere finansielle midler, som kan sætte skub i investeringer, der fremmer en bæredygtig vækst. EØSU har allerede for længe siden fremsat forslag i den retning for alle lande og territorier, som har budgetproblemer, gæld eller høj arbejdsløshed ⁽²⁾.

2.2. EØSU mener, at Kommissionens forslag, som den selv anser for at være ekstraordinært, og som nu er til behandling i Europa-Parlamentet, ikke opfylder de tilsigtede målsætninger. Der er tale om en hjælp, der både hvad angår det økonomiske omfang og de planlagte udbetalingsmetoder (forskud på afsatte midler) ikke er tilstrækkelig til at opfylde Grækenlands behov for offentlige investeringer og genopretning af konkurrenceevnen og beskæftigelsen i landets produktionssystem. Den tilførsel af likviditet, der følger af anvendelsen af den nye forordning, er anslået til ca. 2 mia. EUR. Dette er bestemt et stort beløb, men det er ikke et ekstra beløb, og det vil blive modsvaret af en beløbsmæssigt tilsvarende nedsættelse af de midler, der er afsat til de efterfølgende år (2018 og 2020).

2.3. EØSU har i sine udtalelser gentagne gange fastslået, at hvis Kommissionen agter at hjælpe Grækenland, skal den øge omfanget af de ekstra ressourcer, der skal tilføres landet, enten i form af nye investeringsprogrammer eller gennem en yderligere sænkning af den nationale medfinansieringssats, der kræves for finansiering af de operationelle programmer, der støttes af strukturfondene i perioden 2014-2020.

2.4. EØSU fremhæver et andet problem i forbindelse med forsinkelserne i lanceringen af det nye strukturfondsprogram. De midler, der blev tildelt fra samhørighedspolitikken til Grækenland i perioden 2014-2020 beløber sig til i alt ca. 35 mia. EUR. Den dramatiske økonomiske, men også politiske situation, som Grækenland befinder sig i, har ført til stor usikkerhed med hensyn til investeringsbeslutninger og administrative forsinkelser, som ikke har givet landet mulighed for at indlede de nødvendige procedurer for at få adgang til midlerne i den nye programmeringsperiode 2014-2020.

⁽²⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (KOM(2011) 482 endelig — 2011/0211 (COD)) (EUT C 24 af 28.1.2012, s. 81).

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (KOM(2011) 481 endelig — 2011/0209 (COD)) (EUT C 24 af 28.1.2012, s. 83).

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (KOM(2011) 484 endelig — 2011/0212 (COD)) (EUT C 24 af 28.1.2012, s. 84).

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som er omfattet af den fælles strategiske ramme, om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (COM(2011) 615 final — 2011/0276 (COD)) (EUT C 191 af 29.6.2012, s. 30).

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1084/2006 (COM(2011) 612 final — 2011/0274 (COD)) (EUT C 191 af 29.6.2012, s. 38.)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006 (COM(2011) 614 final — 2011/0275 (COD)) (EUT C 191 af 29.6.2012, s. 44).

2.5. EØSU er bekymret over, at disse forsinkelser, sammen med de spareforanstaltninger, EU har krævet for at godkende den tredje støtteordning, som uundgåeligt kommer til at gøre indhug i de offentlige midler til investeringer, også kommer til at påvirke aktiveringen af udgiftsprogrammerne under fondene for næste år og for hele perioden frem til 2020.

2.6. De projekter, der for øjeblikket er under gennemførelse i Grækenland, er i vidt omfang finansieret med midler fra programmeringsperioden 2007-2013. Den seneste analyse af de ikke anvendte budgetmidler for 2007-2013 viser, at der er et restbeløb på 1,5-2 mio. EUR, som skal tilbagebetales, hvis det ikke anvendes inden udgangen af året. I betragtning af de ekstraordinære omstændigheder i landet kunne Kommissionen i sit forslag have indføjet længere frister for indberetning af udgifter (fra n+2 til n+3).

3. Konklusion og anbefalinger

3.1. Afslutningsvis er EØSU enig i og støtter Kommissionens forslag, selv om det finder det utilstrækkeligt. Som det også har foreslået i mange af sine udtalelser, mener EØSU, at EU-institutionerne og medlemsstaterne bør oprette et program til at støtte eurolande, der er i vanskeligheder, begyndende med Grækenland. Programmet bør være mere omfattende og troværdigt end, hvad der hidtil er foreslået, og man bør indføre større fleksibilitet i anvendelsen af de nye europæiske styreformere for skatte- og budgetpolitik og øgede ressourcer til finansiering gennem EIB og Den Europæiske Investeringsfond (EIF), begyndende med Junckerplanen, samt på mere funktionel vis integrere og koordinere de midler, der er afsat til finansiering af andre EU-politikker.

3.2. Kort sagt vil det ud over det anførte være nødvendigt: a) at udvide forslaget (fjernelse af kravet om samfinansiering for Grækenland) til hele perioden 2014-2020, b) at fremskynde og foregribe Junckerplanens tiltag vedrørende Grækenland for med begge disse foranstaltninger at fremme det økonomiske opsving, udviklingen og beskæftigelsen, c) at forenkle de administrative foranstaltninger, IKKE omvendt, d) fra Kommissionens side at iværksætte en blandet taskforce, som kan støtte og ledsage Grækenland i de forskellige faser af anvendelsen af de forskellige strukturfonde, e) at overveje at udvide disse eller tilsvarende foranstaltninger, med den behørig kontrol, til andre lande, som har lidt eller fortsat lider under krisen, og som har en arbejdsløshed, der er højere end gennemsnittet i EU.

Bruxelles, den 8. oktober 2015.

Georges DASSIS
Formand for
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg